

Proiektu txikia etekin handia

Hantxe nengoen ni. Udako egun horretan, sekulako beroarekin, animaliak ikusten. Zoologiko batean nengoen, familiarekin, hau da, aita, ama eta anaiarekin. Uztaila zen, eta udako oporretan geuden larrok. Oporretan bai, oso ondo, baina, 39°C-tan animaliak ikustea??? Bada, gurasoei, igerilekuetara joan beharrean, hondartzara joan beharrean, izozkiak (bat baino gehiago, hoski) jan beharrean, zoologiko batera joan ginen, infernuko bero harekin, non urliak ez ziren azaltzen.

Anaiari begiratu nion, Ibai du izena, eta oso lagun. Onak gara, anaiak izan arren. Bera ere lehertzeaz zegoen. Begiekin esan zidan "Pistatxo izozkia nahi dut" eta nik "Benetan, hona etorri behar duzu? 39°C-rekin? Onartezina da, beroz hil nahi gaituzte". A, portzierto, Mikel dut izena eta 15 urte ditut.

Haizea ez zebilen eta arnasa hartzerakoan beroak izterra lehortzen ziguten. Amak behin eta berriro ura eskaintzen zigun, baina guk ez genuen nahi ura. Guk hondartzara joan nahi genuen, gainera, surf taula berria estreinatu nahi nuen. Bakiokoak izanik, betidanik egin dut surf, izan ere, aitak dio surf hobeto egiten dugula anaiak eta biok lurrean ibiltzea baino. "Beraz, zertara etorri gara hona?" pentsatzen nuen nik.

Zoologikoan sartzerakoan, harreragilearengana hurbildu ginen, sarrerak erosteko. Bera ere ez zegoen umoredun eta, gogo barik eman zizkigun sarrerak. Atrakoa zirendien, 168 euro ordaindu zituzten gurasoek, "Ene, diru horrekin udako neopreno on bat erosiko nuke nik!" esan nion nik.

Animalia asko ikusi genituen, hartzak, pingüinoak, lehoiak, dordokak... Bisitak aurrera egin ahala, konturatu nintzen animaliak, ni bezala, ez zedela ondo. Gehienek etzanda zeduten "luxuzko kartzela" horretan, ia gehienek begi goibel zituzten; Tigrea 20 pausu ematen zituen ezkererantz, buelta ematen zuten, eta beste 20 pausu eskumara. Horrela behin eta berriro, bidaiari zoro amaigabe batean. Tximinoen Kaiolan, orangutan batek eskua luzatu zidan, leku hartatik inteteko baimena eskatuko balit bezala. Sunda zegoen edonon, Kiratsa jasanezina zen.

Bat batean Tripakomina sortu zitzaidan, Korapilo bat modukoa zen, suzko bola bat neukan barruan. Handik ateratzen nahi nuen, nire ingurua gira eta bira zebilen, gero eta arinago, ezin gelditu abiadura. Momentu batean "puff" mundua itzali zen. Amak dio "beroa izan zela, izan ere, intsolazio deitu zion". Baina nik jakin badakit zer zen, "momentu batean animaliek jasaten zuten egoera sentitu nuen nik, haien gabeziak, haien erbestetasuna, haien herri mina.

Uda horretan, eta olatuak hartzen nituen bitartean, ezin nituen animalia horiek burutik kendu. Ni ederto batean nengoan, eta haien zoologiko hartan zirku batean bezala. Telefonoan begiratu nuen, nolako ekosistemak zituzten, zeintzuk ziren haien ohiturak, haien harremanak... eta gero eta tristeago gartzen nintzen. Konturatu nintzen klima aldaketaren ondorioz, berotegi efektuagatik, irakinagatik... hau da, gizakion errugatik haien inguruak desagertzen ari zirela. Ezin nuen sinetsi... Baina zer egin ahal nuen nik? Zer egin ahal zuten 15 urteko umemoko batek?

Anaiari kontatu nion, eta berarekin batera animalien egoerari bietan ematea erabaki genuen. Lehenengo etxetik hasi ginen, bertoko produktibak kontsumitzen, gauza berriak ez erosten, objektuei hirugarren bizitza ematen, zaborra behar den lekuan botatzen... Horrela, aurrezten hasi ginen, eta aurretutako dena itsulupiko batean sartzen genuen. Hiru hilabetetan, 3000 euro aurretu genituen. Hondatutako ekosistemak birklandatzen zituen Gobernuz Kanpok Erakunde bati eman genion dirua. Eta handik gutxira zuhaitzak, berrira ziren behar ziren lekuetan, banbu birklandatu zen, eta naturak bere bidea egin zuen.

Hurrengo ikasturtean tutoreari aurretu genion plana eta berari oso ondo iruditu zitzaion. Horiek horrela, institutuaren plana zabaldu zen. Denboraren poderioz, gero eta atxikimendu gehiago zituaten programak, eta diru gehiago aurreztean lortzen genuen, zoologetan gaitu dauden animalien ekosistemak berreskuratzeko.

Harrezkeraztik, best urte pasa dira, egun 20 urte ditut, eta gure ekimena munduan zehar zabaldu da. Gure taldean aldaketa klimatikoaren aurka egin/egiten/egingo dugu lan, animaliak salbatzea dugu helburu. Pasa den urtetik, ia milioi bat pertsonok babesten dugu ekimena. Lagun bakoitzak 7 euro ordaintzen ditu, hilabetero, eta bakoitzak onartzen ditu konpromiso batzuk, hurrengo hauek, gutxiago kontsumitzeko, gutxiago gastatzeko, birziklatzeko gehiago, berrerabiltzeko gehiago eta, batez ere, mundua guztiona dela jabetzeko. Hau da, Lur planeta ez da gizakionerena, animaliek gure artean eta, batez ere, haien ekosisteman egon behar dute. Guztion etorkizuna da.

Orain olatuak hartzera joango naiz, duela bost
urte nuen taula eta hirugarren eskuko neopreno
batekin, baina trage zahar hau jartzeari eta olatua-
ren gainean irristatzen naizen momentuan orangutan
hark irribarre batekin etortzen zait beti burua.